

Software model checking

Matko Botinčan

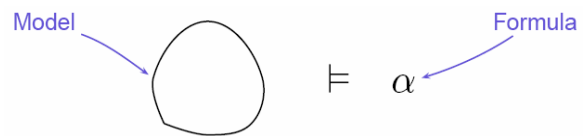
Seminar za teorijsko računarstvo
30.11.2006.

Slideovi vezani uz SLAM preuzeti iz PLDI'03 tutoriala:
Software Model Checking with SLAM (T. Ball, S. K. Rajamani)

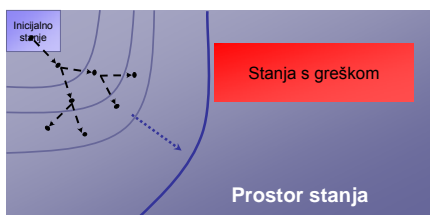
Zašto "model checking"?

- Dva značenja:

1. "model checking"

2. algoritmi za verifikaciju sustava
tipično: eksploracija prostora stanja
(== iscrpljujuće testiranje)

Zašto "model checking" softvera?

- "A defect that costs \$1 to fix on the programmer's desktop costs \$100 to fix once it is incorporated into a complete program and many thousands of dollars if it is identified only after the software has been deployed in the field."

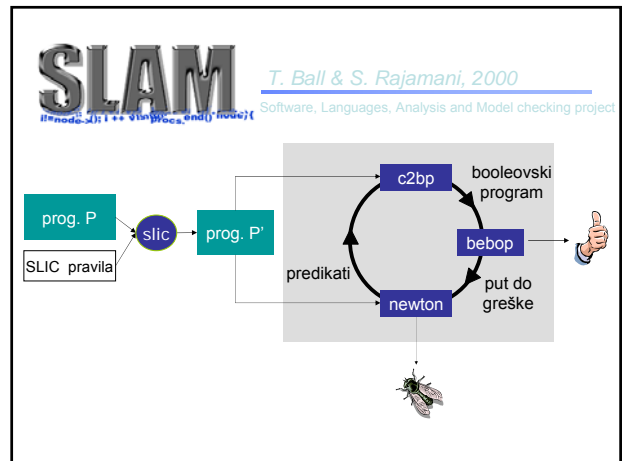
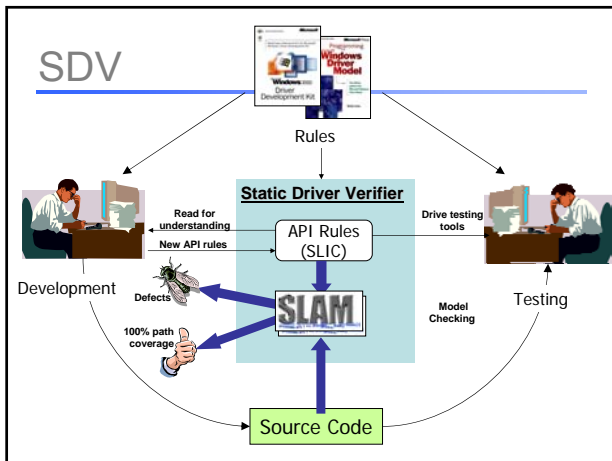
Building a Better Bug Trap - The Economist 06/2003

Real-life motivacija

SDV

- Windows Driver Foundation (WDF)
 - WDF Driver Verification Tools
 - PREfast
 - [Static Driver Verifier \(SDV\)](#)
 - "Finding Driver Bugs at Compile-Time"

<http://www.microsoft.com/whdc/devtools/tools/SDV.msp>

Primjer 1

1. iteracija: c2bp → bebop → newton

```

void main () {
  int x = 0;
  x++;
  assert (x==1);
}

```

apstrakcija →

```

main () {
  x==1 = F;
  x==1 = {F,T};
  assert (x==1);
}

```

assert (F) je dostiživ u Booleovskom programu, ali ne i u C programu.

x==1 ... booleovska varijabla

2. iteracija: c2bp → bebop → kraj

```

void main () {
  int x = 0;
  x++;
  assert (x==1);
}

```

apstrakcija →

```

main () {
  x==1, x==0 = F, T;
  x==1, x==0 = T, F;
  assert (x==1);
}

```

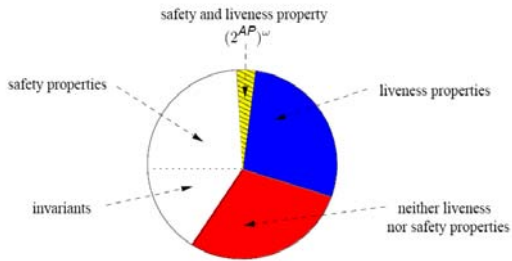
assert (F) NIJE dostiživ u BP,
→ nije dostiživ niti u C programu

x==1, x==0 ... booleovske varijable

Podsjetnik: safety vs. liveness

- **Safety** svojstva - nikada se neće dogoditi nešto "loše"
 - parcijalna korektnost: program nikada neće dati pogrešan rezultat
- **Liveness** svojstva - nešto "dobro" će se sigurno jednom dogoditi (ali ne znamo kada)
 - terminacija - program će dati rezultat

Kompletna slika

Primjer 2

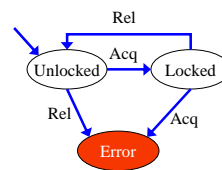
• Safety svojstvo koje želimo provjeriti SLAM-om:

- "Driver ne smije pozvati `KeReleaseSpinLock()` ukoliko prethodno nije pozvao `KeAcquireSpinLock()`"

• Primjer liveness svojstva koje ne možemo provjeriti SLAM-om (pa ni SDV-om):

- "Ukoliko driver pozove `KeAcquireSpinLock()` onda jednom mora pozvati i `KeReleaseSpinLock()`"

Automat

SLIC kod

```
state {
  enum {Locked,Unlocked}
  s = Unlocked;
}

KeAcquireSpinLock.entry {
  if (s==Locked) abort;
  else s = Locked;
}

KeReleaseSpinLock.entry {
  if (s==Unlocked) abort;
  else s = Unlocked;
}
```

Primjer 2

```
do {
  KeAcquireSpinLock();

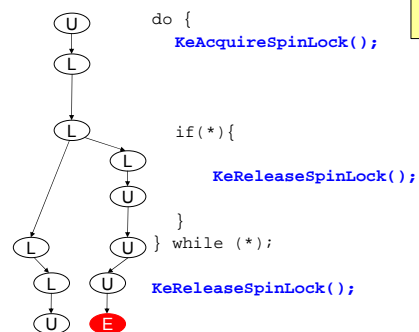
  nPacketsOld = nPackets;

  if(request){
    request = request->Next;
    KeReleaseSpinLock();
    nPackets++;
  }
} while (nPackets != nPacketsOld);

KeReleaseSpinLock();
```

Zadovoljava li ovaj programski kod željeno svojstvo?

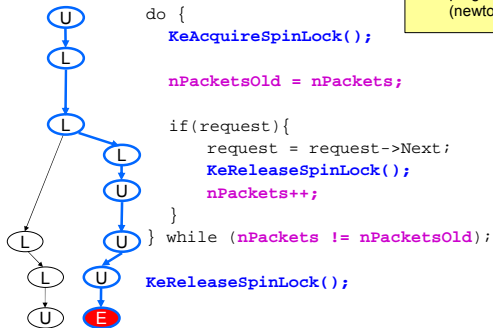
Primjer 2

Model checking boolovskog programa (bebop)

Primjer 2

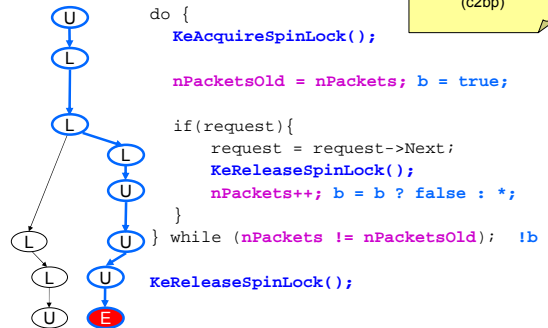
Da li je pronađeni put koji vodi do greške dopustiv u C programu? (newton)

Primjer 2

$b : (nPacketsOld == nPackets)$

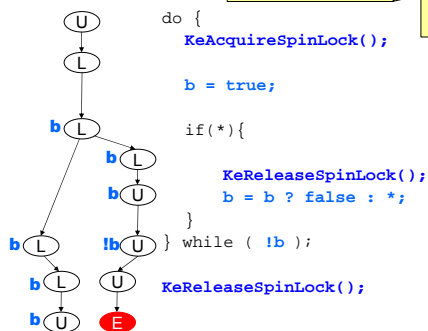
Dodavanje novog predikata u booleovski program (c2bp)

Primjer 2

$b : (nPacketsOld == nPackets)$

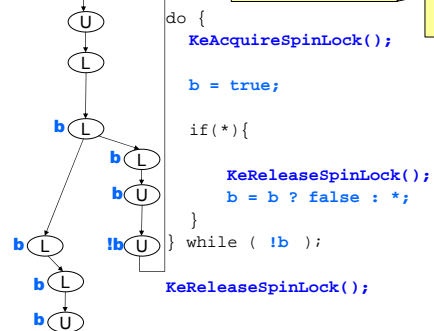
Model checking profinjenog booleovskog programa (bebop)

Primjer 2

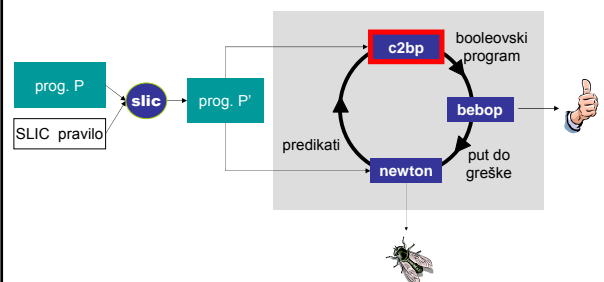
$b : (nPacketsOld == nPackets)$

Model checking profinjenog booleovskog programa (bebop)

SLAM - pogled iznutra

SLAM

c2bp: Apstrakcija predikata za C programe

Ulaz

- P : C program
- $F = \{e_1, \dots, e_n\}$
 - e_1, \dots predikati (C izrazi) s booleovskom vrijednošću
 - svaki e_i reprezentira skup stanja za koje je e_i istinit

Izlaz: *booleovski program* $B(P, F)$:

- ista control-flow struktura kao P
- booleovske varijable $\{b_1, \dots, b_n\}$ odgovaraju predikatima $\{e_1, \dots, e_n\}$
- svako svojstvo istinito za $B(P, F)$ istinito je i za P

c2bp algoritam

- Provodi modularnu apstrakciju
 - svaka procedura apstraktira se izolirano
 - > sve varijable u predikatima su ili samo lokalne ili samo globalne
- Unutar pojedine procedure, svaka naredba apstraktira se izolirano
 - nema control-flow analize
 - nema određivanja invarijanti petlji (najbrutalniji mogući brute-force:)

C-

Types	τ	::=	void bool int ref τ
Expressions	e	::=	c x e_1 op e_2 &x *x
LExpression	l	::=	x *x
Declaration	d	::=	τ x_1, x_2, \dots, x_n
Statements	s	::=	skip goto L_1, L_2, \dots, L_n L: s assume(e) $l = e$ $l = f(e_1, e_2, \dots, e_n)$ return x $s_1; s_2; \dots; s_n$
Procedures	p	::=	τ f ($x_1: \tau_1, x_2: \tau_2, \dots, x_n: \tau_n$)
Program	g	::=	$d_1 d_2 \dots d_n p_1 p_2 \dots p_n$

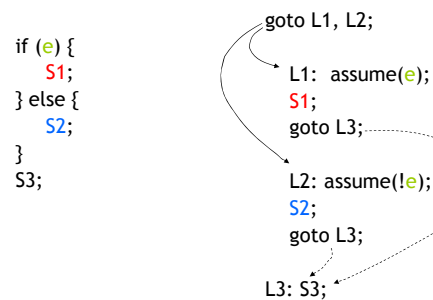
C--

Types	τ	::=	void bool int
Expressions	e	::=	c x e_1 op e_2
LExpression	l	::=	x
Declaration	d	::=	τ x_1, x_2, \dots, x_n
Statements	s	::=	skip goto L_1, L_2, \dots, L_n L: s assume(e) $l = e$ f (e_1, e_2, \dots, e_n) return $s_1; s_2; \dots; s_n$
Procedures	p	::=	f ($x_1: \tau_1, x_2: \tau_2, \dots, x_n: \tau_n$)
Program	g	::=	$d_1 d_2 \dots d_n p_1 p_2 \dots p_n$

BP

Types	τ	::=	void bool
Expressions	e	::=	c x e_1 op e_2
LExpression	l	::=	x
Declaration	d	::=	τ x_1, x_2, \dots, x_n
Statements	s	::=	skip goto L_1, L_2, \dots, L_n L: s assume(e) $l = e$ f (e_1, e_2, \dots, e_n) return $s_1; s_2; \dots; s_n$
Procedures	p	::=	f ($x_1: \tau_1, x_2: \tau_2, \dots, x_n: \tau_n$)
Program	g	::=	$d_1 d_2 \dots d_n p_1 p_2 \dots p_n$

if -- syntactic sugar

C primjer

```
int g;

main(int x, int y){
    cmp(x, y);

    if (!g) {
        if (x != y)
            assert(0);
    }
}

void cmp (int a , int b) {
    if (a == b)
        g = 0;
    else
        g = 1;
}
```

C-- primjer

```
int g;

main(int x, int y){
    cmp(x, y);

    assume(!g);
    assume(x != y)
    assert(0);
}

void cmp(int a , int b) {
    goto L1, L2;

    L1: assume(a==b);
        g = 0;
        return;

    L2: assume(a!=b);
        g = 1;
        return;
}
```

```
int g;
main(int x, int y){
    cmp(x, y);
    assume(!g);
    assume(x != y)
    assert(0);
}

void cmp (int a , int b) {
    goto L1, L2
    L1: assume(a==b);
        g=0;
        return;
    L2: assume(a!=b);
        g = 1;
        return;
}
```

Predikati: $\{x==y\}$
 $\{g==0\}$
 $\{a==b\}$

```
int g;
main(int x, int y){
    cmp(x, y);
    assume(!g);
    assume(x != y)
    assert(0);
}

void cmp (int a , int b) {
    goto L1, L2
    L1: assume(a==b);
        g=0;
        return;
    L2: assume(a!=b);
        g = 1;
        return;
}

decl {g==0};
main( {x==y} ){
    cmp( {x==y} );
    assume( !{g==0} );
    assume( !{x==y} );
    assert(0);
}
```

Predikati: $\{x==y\}$
 $\{g==0\}$
 $\{a==b\}$

```
int g;
main(int x, int y){
    cmp(x, y);
    assume(!g);
    assume(x != y)
    assert(0);
}

void cmp (int a , int b) {
    goto L1, L2
    L1: assume(a==b);
        g=0;
        return;
    L2: assume(a!=b);
        g = 1;
        return;
}

decl {g==0};
main( {x==y} ){
    cmp( {x==y} );
    assume( !{g==0} );
    assume( !{x==y} );
    assert(0);
}
```

Predikati: $\{x==y\}$
 $\{g==0\}$
 $\{a==b\}$

Osnovni problem

- Kako odrediti koje booleovske vrijednosti pridružiti predikatima u pojedinom stanju?
 - > određuje se najslabiji preduvjet (weakest precondition)
- $WP(s,e) ==$ najslabiji preduvjet od e obzirom na s

Primjer: WP obzirom na pridruživanje

- Neka je dan izraz $y=y+1$ i $F=\{y<4, y<5\}$:

$$- \{y<4\}, \{y<5\} = \{y<3\}, \{y<4\}$$

- $WP(x=e, Q) = Q[e/x]$
- $WP(y=y+1, y<5) =$
 $(y<5)[y+1/y] =$
 $(y+1<5) =$
 $(y<4)$

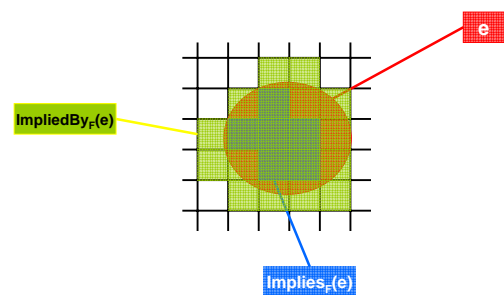
WP problem

- $WP(s, e_i)$ nije uvijek izraziv pomoću $\{e_1, \dots, e_n\}$
- Npr:
 - $F = \{x==0, x==1, x<5\}$
 - $WP(x=x+1, x<5) = x<4$
 - "Najbolji" mogući: $x==0 \ || \ x==1$

Apstrakcija izraza pomoću F

- $F = \{e_1, \dots, e_n\}$
- $Implies_F(e)$
 - najbolja boolevska funkcija nad F koja implicira e
- $ImpliedBy_F(e)$
 - najbolja boolevska funkcija nad F implicirana s e
 - $ImpliedBy_F(e) = !Implies_F(!e)$

$Implies_F(e)$ i $ImpliedBy_F(e)$

Računanje $Implies_F(e)$

- minterm $m = d_1 \wedge \dots \wedge d_n$
 - gdje je $d_i = e_i$ or $d_i = !e_i$
- $Implies_F(e)$
 - disjunkcija svih minterama koji impliciraju e
- Naïvni pristup:
 - generiraj svih 2^n mogućih minterama
 - za svaki minterm m, upotrijebi dokazivač teorema za provjeru valjanosti svake od implikacija $m \Rightarrow e$
- Moguće brojne optimizacije...

Apstrakcija pridruživanja

- ako je $Implies_F(WP(s, e_i))$ istinito prije s, tada:
 - e_i je istinito nakon s
- ako je $Implies_F(WP(s, !e_i))$ istinito prije s, tada:
 - e_i is lažno nakon s

$$\{e_i\} = \begin{array}{ll} Implies_F(WP(s, e_i)) & ? \quad true : \\ Implies_F(WP(s, !e_i)) & ? \quad false \\ & : \quad *; \end{array}$$

Primjer

Izraz: $y = y+1;$ Predikat: $\{x==y\}$

Najslabiji preduvjet:
 $WP(y=y+1, x==y) = x==y+1$

$\text{Implies}_F(x==y+1) = \text{false}$
 $\text{Implies}_F(x!=y+1) = x==y$

Apstrakcija u booleovskom programu:
 $\{x==y\} = \{x==y\} ? \text{false} : *;$

Apstrakcija od assumes

- $WP(\text{assume}(e), Q) = e \Rightarrow Q$
- apstrakcija od assume(e):
 $\text{assume}(\text{ImpliedBy}_F(e))$
- Primjer:
 $F = \{x==2, x<5\}$
assume(x < 2) se apstraktira u:
 $\text{assume}(\{x<5\} \ \&\& \ !\{x==2\})$

Ostale važne apstrakcije

- Apstrakcija poziva funkcija - straightforward, ali tehnički komplicirano
- Apstrakcija izraza s pointerima
 - problem predstavlja aliasing -> Das-ov unifikacijski algoritam
 - relaksacija memorijskog modela: $*(p+i) == *p$

Verifikacija konkurentnih programa

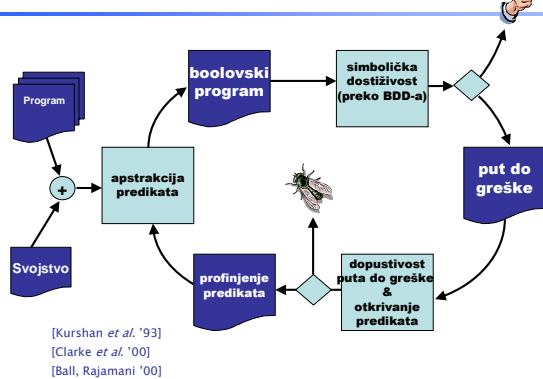
- Interleaving semantika -> eksplozija prostora stanja
 - nešto efikasniji pristupi: semantika parcijalnog uređaja, uvođenje ekvivalencija među stanjima, ...
- Skalabilnije rješenje - Kompozicionalna verifikacija:
 - Model checking + Assume-guarantee
- KISS ("Keep It Simple and Sequential"):
 - Flanagan, Freund, Qadeer ESOP'02
 - Implementacija koja koristi SLAM
 - i dalje samo safety svojstva :(

O izboru dokazivača teorema

- Korišteni automatski dokazivači teorema (ATP) za FO:
 - Simplify [HP/Compaq labs]
(koriste ga skoro svi: BLAST, Spec#, ESC/Java2,...)
 - Vampire [R. Majumdar]
(NB: ovo nije Vampire [A. Voronkov])
prednost: generira "upotrebljive" dokaze koje SLAM zna heuristički iskoristiti prilikom procesa apstrakcije

- Predikati u SLAM-u su iz FO_0
 - > zato je i moguća upotreba (efikasnih) ATP-ova
- Postoje nadogradnje za predikate iz nekih drugih (odlučnih) teorija:
 - Presburgerova aritmetika, polja, records, ...
- Ove apstrakcije su u načelu loše za pointerske programe
- Shape analysis - FO+TC
 - ne postoji ATP -> manualna konstrukcija predikata
- TO DO: odlučivi fragment separacijske logike
 - postoji translacija u FO -> upotreba FO ATP-a

"Software Model Checking via Counterexample-driven Abstraction Refinement"

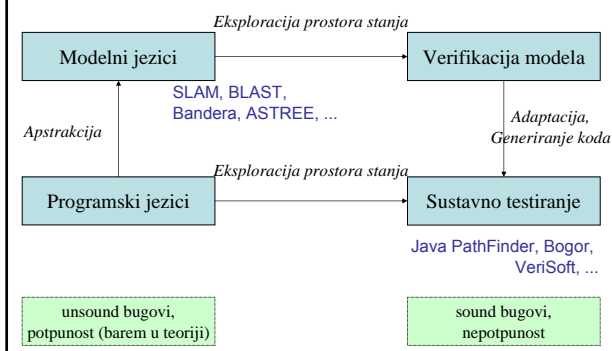
Glavna konkurencija

BLAST

Berkeley
Lazy
Abstraction
Software
Verification
Tool

Software model checking svijet

Prijedlog projekta

- 1. faza:
 - Izrada model checkera za CLI programe
 - safety svojstva
 - lazy apstrakcija (kao u BLAST-u)
 - Koristiti efikasne vanjske module
 - dokazivači teorema
 - paketi za rad s BDD-ovima
 - ...
 - Tehnički najzahtjevnije: analiza i instrumentacija CIL koda
 - možebitna dobra primjena Phoenixa

Idući četvrtak

- Što imaju zajedničko?
 - Ramseyev teorem
 - Dobro utemeljene relacije
 - Apstrakcija predikata
 - Liveness svojstva
 - i :

